

Tror I på det?

Af Kristian Bánkuti Østergaard,
stud.scient og journaliststuderende

Luften var varm og tung, efter den første forårssol havde strålet ind ad vinduet hele dagen. Der var en anstændig stilhed, der blev afbrudt af enkelte kække bemærkninger. Der blev talt om "ham der troede på en skabelse" med en nysgerrig skepsis.

Der var foredrag om "Intelligent design bevægelsen" på Århus Universitet¹.

"Ham der troede på skabelse" var John Nørsgaard Nielsen, civilingeniør, ph.d., og lektor ved Institut for Elektroniske Systemer på Aalborg Universitet. Johns opgave var at overbevise publikum om, at universet er designet af Gud. Det er ikke en taknemmelig opgave over for en forsamling, der har tradition for at tage skarpt afstand fra troen på en skabelse. Alligevel lykkedes det John at støbe en solid cement, der er svær for kritikerne at brække op igen.

Tro på det usandsynlige

Det, der kom til at stå stærkest i foredraget, var en serie møntkast. Serien herunder af 1 og 0 er opstået ved, at John har slået plat og krone med en mønt 77 gange. Plat = 1 og krone = 0. Vi fik grundigt forklaret, at det var resultatet af 77 tilfældige kast med en mønt.

Vi blev spurgt, om vi troede på det, og det var der ingen invendinger imod, for det er svært at se et mønster i de her tal. Det ser tilfældigt ud.

```
1011010 0011010 0110111 1010101
0111010 1111110 1110010 0010011
1101110 0100000 0001001
```

Serie A

Så viste John os serie B. Vi blev igen præsenteret for påstanden om, at den var fremkommet ved en ren tilfældighed ved at slå plat og krone 77 gange. Tror I på den? spurgte han.

```
1010001 1010101 1011111 1000000
1010000 1000000 1011111 1000000
1011111 1010101 1011101
```

Serie B

Der blev tavst. Nu var der noget, der lignede et mønster, men var det en orden, John havde lagt dem i, eller var det ren og skær tilfældighed? Var det en fælde?

Ja

Hvis vi svarede ja, så vil man tro på, at tilfældigheder kan skabe en orden. Ligesom evolutionsteorien fortæller os. Men et sådant ja kan blive gjort til skamme, for tilhørerne kunne nok regne ud, at "Ham der troede på skabelse" ikke vil påstå, at noget tilfældigt kan skabe orden. Han havde allerede fortalt, at han troede, at Gud stod bag universet. Et ja til, at tilfældigheder kan skabe orden, vil sikkert blive revet fra hinanden af John to minutter senere. Her tog vi heller ikke helt fejl.

Nej

Hvis vi svarede nej, så var vi heller ikke bedre stillet. Der findes tilsyneladende en orden i talrækken, og svarer vi nej til, at det er sket ved et tilfælde, så har vi åbnet op for, at en person (i det her tilfælde John) har designet talrækken. Altså at orden kommer af design.

1 Overheads brugt i foredraget kan ses på John Nørsgaards hjemmeside <http://www.control.auc.dk/~jnn/aarhus03/au03home.html>

blemer der melder sig, når orden og kompleksitet skal opstå.

John fortsatte med at forklare ikke reducerbar kompleksitet. Ikke reducerbar kompleksitet er næsten synonym med Michael Behes efterhånden velkendte musefælde. Er det muligt at fjerne nogle af de ni komponenter i musefælden og stadig bevare funktionen? Eller som John formulerede det: "Hvis jeg fjerner en komponent fra denne her musefælde, vil den så fange 11% færre mus". Svaret er nej. Alle komponenter må være til stede samtidigt, for at helheden kan opfylde sin funktion. Hvis vi går til naturen, ser vi også funktioner, som dri-

ves af en kompliceret mekanik. John trak eksemplet frem med flagellen, som bakterier bruger til at svømme med.

Er der plads til en designer i naturvidenskaben?

Her er brændstof til uenighed. Videnskaben er defineret som det, vi kan måle og veje og intet andet, men det er en filosofisk forudindtaget. En forudindtagethed der per definition udelukker design uden overhovedet at undersøge sagen. Den udelukkelse er en hindring for videnskaben, mente John.

Der er mange gode argumenter for at give plads til forskning, der vedkender sig en intelligent skaber. Der er også nogle imod. De er her:

Argumenter imod:

1. Intet naturligt fænomen er designet, så design har ingen plads i naturvidenskaben.
2. Accept af designargumenter vil stoppe visse forskningsområder ("sovepude"-argumentet).
3. Naturvidenskaben handler udelukkende om naturlige fænomener, så overvejelser om design ligger uden for naturvidenskabens rammer.

Argumenter for intelligent design i naturvidenskaben:

1. Huller/spring³ (se Del Ratzsch: *Nature, Design and Science*).
2. "Omvendt ingeniørvidenskab"⁴, som:
Har dette fænomen et bestemt formål?
Hvordan bidrager undersystemet/erne til det formål?
Hvilket undersystem udfører den essentielle funktion?
Hvordan er det mønster forbundet i et større mønster?
Hvad er de praktiske kompromiser i bygningen af det system?
Hvordan er systemet produceret?
3. Nye synsvinkler har meget ofte vist sig at være gavnlige for videnskaben. (Man kan lære noget nyt ved blot ved at se på et fænomen, som om det var designet. Det viser videnskabshistorien mange eksempler på.)

3 Betegnelsen for trin i universets historie, som ikke kan forklares med naturlige processer, og som derfor kun kan forklares som direkte indgriben, der ligger uden for det, som vi kan opfatte med sanserne.

4 Det modsatte af sædvanligt, ingeniørmæssigt udvik-

lingsarbejde. Her tager man et færdigt produkt (arkæologisk eller en konkurrents produkt) og prøver at rekonstruere produktions- og designprocessen, herunder at bestemme formål/idé bag produktet og i dets detaljer.